

Ruimte voor alledaagsheid

Er moet meer ruimte komen voor alledaagsheid in stedenbouw en architectuur. Dat kan door de bewoners meer invloed te laten uitoefenen op hun woonomgeving. Bewoners raken hierdoor structureel betrokken bij hun buurt. Dit blijkt uit een veldonderzoek van het Onderzoeksinstituut OTB.

Hoe ziet de leefwereld van de bewoners eruit in een wijk in transformatie? Hoe eigenen bewoners zich een nieuwe omgeving, een nieuw thuis toe? Dit 'thuisgevoel' kan worden begrepen als een speciale plaats, waarmee mensen een sterke sociale, psychologische en emotionele binding hebben.

Leeke Reinders, werkzaam bij het Onderzoeksinstituut OTB, heeft onlangs samen met Mariska van Meijeren en Zeren Aslan veldonderzoek gedaan naar de alledaagse leefwerelden van bewoners en professionals in Nieuwland, een naoorlogse uitbreidingswijk van Schiedam die al vanaf het eind van de jaren tachtig wordt geherstructureerd en drastisch wordt getransformeerd.

Reinders pleit ervoor om meer ruimte te bieden voor het laten ontstaan van alledaagsheid in de wijk, zodat burgers hun eigen woonomgeving kunnen maken en gebruiken, met alle onverwachte uitkomsten die dat kan hebben. Dit betekent dat spontane handelwijzen van bewoners de woonomgeving mogen beïnvloeden en zij een ruimte met gebruik en betekenis kunnen vullen. Het zou goed zijn als professionals een gemeenschappelijke ruimte niet tot in detail voorprogrammeren, maar bewoners de ruimte geven om een omgeving zelf in te richten. Een burger wordt dan van een woonconsument een woonproducent, die zich

actief kan bemoeien met zijn leefomgeving. Het zijn juist de alledaagse ruimten die mensen aan elkaar en aan de stad bindt.

Titel: Nieuwe Tuinen: stedelijke vernieuwing en alledaagse ruimte in Schiedam Nieuwland

Auteurs: Leeke Reinders, m.m.v. Mariska van Meijeren en Zeren Aslan

Het boek is verkrijgbaar bij Woonplus Schiedam, Afdeling Communicatie

Richard Hegeman, tel. 010-2045262, e rhe@woonplus.nl, www.woonplus.nl

ISBN: 9789081110624

Grote rol voor publieke ruimte

In een onverwachte enclave tussen de grootschalige industrie van Pernis staat de Corneliahof. Veertig duplexwoningen uit de jaren vijftig zijn door architectenbureau Massa vervangen door 42 levensloopbestendige appartementen. Uitgangspunt bij de bouw was dat de publieke ruimte een grote rol moest spelen, sowieso het handelsmerk van Massa. De openbare ruimte wordt bij uitstek als middel gezien om mensen aan hun woningen, hun buurt en aan elkaar te binden. Deze gezamenlijke verantwoordelijkheid vergroot de sociale controle en cohesie.

De appartementen zijn in vier blokken rond een hof gesitueerd. De galerij is zo breed dat deze als een verlengstuk van de woningen gaat dienen. Als het mooi weer is, kunnen de bewoners hun stoel aanschuiven en dat bevordert het onderlinge contact. In de uitgave 'Corneliahof Pernis,

duurzaam en dierbaar' van Arch-Agency staat te lezen dat deze aanpak werkt. 'Je komt hier veel meer mensen tegen', vertelt een bewoner. 'Ze hadden dit tien jaar eerder moeten bouwen', vertelt een 89-jarige bewoner.

Het boekje is niet in de verkoop, maar wel verstuurd naar alle relaties van de architect Koos Kok van Massa en de opdrachtgevers Woonbron en Kristal. Voor informatie: www.arch-agency.nl.

Samenwerken in buurten en wijken

Als vervolg op de Futurapublicatie van januari 2007, getiteld 'Op weg naar een nieuwe professionaliteit voor woningcorporaties', is nu verschenen het boekje 'Leren schakelen'. Een jaar geleden werd geconcludeerd dat de wijkaanpak om een ontwikkel- in plaats van een ontwerpbenadering vraagt. Voor deze ontwikkelbenadering is een periodieke reflectie nodig, gericht op toetsing en verbetering van werkwijzen, aandachtsvelden en activiteiten. Nu moeten drie essays hierin voorzien.

In het eerste essay 'Samenwerking als slijpsteen voor professionaliteit' gaan Taco Brandsen e.a. in op de werking van vitale coalities in de dagelijkse praktijk bij drie Futuracorporaties. Uit de bijdrage van Brandsen wordt onder meer duidelijk dat corporaties zich in coalities met andere partijen zowel proactief als bescheiden zouden kunnen en moeten opstellen. Gesteund door een wat sterkere - want financieel onafhankelijker - positie dan andere spelers in het maatschappelijk middenveld, hebben de samenwerkingsambities van corporaties te vaak te lijden onder

een teveel aan goede wil. In coalities komen corporaties en gemeenten elkaar altijd en in vele hoedanigheden tegelijk tegen.

In het tweede essay 'Vertrouwen als basis voor een nieuw partnership' gaat Leo Gerrichhauzen in op de relatie tussen de corporaties en de gemeenten in diverse Futurasteden.

In het essay wordt uiteengezet dat gemeenten op zichzelf een complex samenspel van posities, belangen, rollen en verantwoordelijkheden vormen. Het effectief beïnvloeden van de gemeenten door de corporaties vraagt naast een grote mate van wederzijds vertrouwen meer gelaagdheid in benadering en praktijken dan de corporatie veelal in huis heeft.

In het derde onderdeel 'Samen werken in wijken en buurten: competenties' wordt ingegaan op het ontwikkelen van de professionaliteit die nodig is bij het samenwerken in wijken en buurten. De vraag naar professionaliteit komt voort uit de veranderende rol van de corporaties, maar tegelijk geldt dat deze trouw willen blijven aan de kern van de volkshuisvesting: de impact van het wonen op de kwaliteit van leven. Wijkwerkers noemen 'kunnen schakelen' hun belangrijkste competentie. Maar de competenties die nodig zijn, hebben niet alleen betrekking op individuele medewerkers, ze hebben ook alles te maken met de organisatorische context waarin corporatiemedewerkers opereren.

Titel: *Leren schakelen. Naar effectieve samenwerking in wijken en buurten*

Auteurs: Taco Brandsen, Liesbeth van den Munckhof, Mirjan Oude Vrielink, Leo Gerrichhauzen, Anita Hendrikse, Pascale Sanders, Jan Kammeyer

Uitgave van Futura

ISBN 978-90-79475-01-8